

Školní družina při Základní škole Teplice, Edisonova 1732

Hrou k poznání

Výchovně vzdělávací program školní družiny.

Mgr. Martin Kokeš
ředitel školy

Hana Procházková
vedoucí vychovatelka

Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č.561/2004 Sb., O předškolním, základním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), řídí se podle vyhlášky MŠMT č.74/2005 Sb. O zájmovém vzdělání v současném znění.

Od 1.9.2016 se k tomuto zákonu vztahuje novela škol. zák. č.82/2015 Sb. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných podle § 16 navazující v souladu se zmocněním v § 19 školského zákona provádějící vyhláška č.27/2016 Sb.

Školní družina je součástí ZŠ Edisonova v Teplicích, ul. Edisonova 1732. Představuje jeden z organizačních útvarů, jehož vedoucím je vedoucí vychovatelka, kterou ustanovuje ředitel školy.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělání žákům školy a zaměřuje se na:

- pravidelnou výchovnou a vzdělávací činnost,
- individuální práci se žáky,
- nabídku spontánních činností.

Charakteristika zařízení

Provoz školní družiny zajišťuje 6 pedagogických pracovníků a z toho 2 částečným úvazkem. Dochází ke vzájemnému se doplňování vystudovaných specializací. (Výtvarná, taneční, sportovní a hudební.)

Odborná zaměření lze dále prohlubovat samostudiem či kurzy akreditovanými MŠMT.

Školní družiny se nacházejí v určeném pavilonu na opačné straně školy. Má samostatný vchod opatřený zvonky a kamerovým systémem, který nezaznamenává dění a slouží pouze k vizuální kontrole rodičů či osob, které vyzvedávají dítě ze ŠD.

Pro výchovnou činnost je zde nově a moderně zařízeno 5 školních družin. Každé oddělení má nábytek se zaoblenými hranami vyhovující bezpečnosti. Počítač, interaktivní tabuli a jinou audiovizuální techniku.

Oddělení mají i vždy dostatek prostoru na pohybové hry. Ostatní družiny mají k dispozici odpovídající herní koutky.

Materiální podmínky jsou vyhovující, nábytek odpovídá věku dětí. Pedagogičtí pracovníci sledují trendy a se souhlasem vedení školy mají vždy možnost novelizovat prostředí a vybavení.

Šatny školní družiny jsou umístěny v přízemí a děti se tak všude pohybují v domácí obuvi. Jsou zachovány hygienické podmínky.

Pro sportovní činnosti jsou k dispozici tělocvična a bazén. Pro venkovní činnost je využíváno školní hřiště.

Charakteristika dětí

Program školní družiny je koncipován pro děti 1. - 5. ročníku ZŠ.

K vzhledem statusu sportovní školy nejsou všechny děti místní a dojíždí z okolních měst a obcí.

Do programu školní družiny jsou zařazeny i děti s různými poruchami učení a chování specifikovaných PPP a SPC či s mírnými zdravotními obtížemi.

Kde je nutno, účastní se výchovné činnosti i asistent přidělený žákovi.

Spolupráce s rodiči

Rodiče se podílí na spolupráci při větších akcích – jarmarky, výlety, projekty.

Podmínky bezpečnosti a zdraví dětí ve školní družině

Obsah: Všeobecná ustanovení Organizace a provoz ŠD Režim ŠD Dokumentace

Všeobecná ustanovení.

Družina poskytuje zájmové vzdělání žákům ZŠ Edisonova.

Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování a dle zájmu i ve dnech ředitelského volna.

Družina organizuje zájmové vzdělání především pro účastníky přihlášené k denní docházce.

Činnost ŠD se uskutečňuje výchovnou, vzdělávací, zájmovou a rekreační činností.

Družina umožňuje po dohodě zájemcům po 15.00 h. přípravu na vyučování.

Po 15.00h. dbáme, aby si dítě samostatně vybíralo vhodnou činnost. V tomto čase dáváme prostor vhodně voleným volnočasovým aktivitám.

Organizace a provoz ŠD

Školní družina je určena žákům 1. - 5. ročníku. Celková kapacita ŠD je 200 žáků. Kapacita oddělení činí 30 žáků. O počtu oddělení rozhoduje ředitel školy.

Do školní družiny je dítě přijato na základě žádosti zákonných zástupců dětí a na základě vyplněného zápisového lístku.

Rodiče přispívají na provoz školní družiny zhruba 200,-Kč měsíčně. O výši platby rozhoduje ředitel školy. Platbu je třeba provést do 26.dne v měsíci a to hotově, kartou či bankovním převodem.

Odhlášení dítěte ze školní družiny je vždy provedeno písemnou formou a sdělením příslušným paním vychovatelkám.

O vyloučení z docházky do školní družiny rozhoduje vždy ředitel školy, a to na základě podkladů vedoucí vychovatelky o porušení řádu ŠD.

Rozhodnutí o vyloučení sdělí ředitel školy zákonným zástupcům písemně s patřičným zdůvodněním.

Provoz školní družiny

Provoz začíná v 6.00h. a je ukončen v 7.40h.. Po skončení činnosti ranní družiny převádí paní vychovatelka děti do pavilonu pro výuku.

Po vyučování si opět děti přebírají paní vychovatelky od příslušných paní učitelek. Zároveň se ujistí o nepřítomných žácích a o zdravotním stavu dětí.

Pokud dítě v průběhu výchovné činnosti navštěvuje kroužky ve škole, vyzvedává si jej vyučující kroužku a po kroužku dítě opět předá do ŠD.

Pokud dítě odchází z kroužku domů jinak, než je uvedeno v zápisním listu, musí předložit žádost o uvolnění písemně.

Docházka do školní družiny

Budova školy má zvláštní vchod. Vchod je opatřený zvonky do jednotlivých oddělení a kamerovým systémem, který slouží pro kontrolu osob vyzvedávající dítě ze školní družiny. Systém neuchovává žádné záznamy.

Provoz ŠD je od 6.00h. - do 16.30h.

Docházka dětí do ŠD se eviduje a nepřítomnost je nutno nahlásit.

Vychovatelé se při odchodu dětí ze školní družiny řídí pokyny ze zápisního lístku. Rodiče zde stanoví hodinu a osoby, které mohou děti ze zařízení vyzvednout.

Přejí-li si rodiče změnu, musí tak opět učinit písemnou formou.

V případě, že zůstane dítě ve školní družině po ukončení provozu, budou telefonicky kontaktováni

zákonní zástupci. Nebude-li paní vychovatelka při tomto kroku úspěšná, kontaktuje Městskou policii - 417 510 511.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD

Během pobytu nesmí dítě svévolně opustit ŠD, budovu nebo prostory, kde se oddělení zdržuje. (Tělocvična, hrací koutek, hřiště a jiné vymezené prostory.)

Paní vychovatelka ručí za bezpečnost dětí při všech aktivitách ŠD. Děti jsou vždy opakovaně poučeny o bezpečnosti a o poučení bývá veden písemný záznam.

Vedeme děti k takovému chování, které neohrožuje dítě samotné a ani jeho kamarády.

Vzniklé problémy nahlašuje dítě nejdříve paní vychovatelce v zájmu své ochrany a pro vytváření spokojené atmosféry v kolektivu dětí.

S veškerým zařízením ŠD zacházejí děti šetrně a každou způsobenou škodu hlásí paní vychovatelce.

Veliký důraz je kladen na PITNÝ REŽIM. K dispozici jsou ovocné sirupy a voda. Lze využívat stroje na pitnou vodu. V tomto ohledu vedeme děti k samostatnosti.

Nepřítomnost zaměstnance

Při krátké nepřítomnosti je možné oddělení spojovat do výše stanoveného počtu dětí, tak jak stanoví vyhláška o mimoškolním vzdělávání.

Vždy musí být obeznámeno vedení školy.

Při dlouhodobé absenci vychovatelky je její nepřítomnost řešena zástupem.

I tehdy může být činnost oddělení omezena nebo oddělení spojena tak, aby byla dodržena bezpečnostní a hygienická opatření.

Režim ŠD

Ranní družina - klidové činnosti – volné kreslení, omalovánky, skrývačky, mandaly.
karetní a stolní hry dle vlastního výběru.
pohybové hry na protažení těla.
hry na rozvoj postřehu, paměti, vnímání, pozornosti.

Odpolední činnost – zde se střídají v týdnu všechny druhy výchovných činností.
estetická činnost pracovní, výtvarná, rukodělná.
hudební činnost – zpěv, tanečky, poslech, cvičení. Koncerty.

Rozumová činnost – rozvoj znalostí a všeobecného přehledu
z oblastí dopravy, osobního bezpečí,
rodiny, fauny a flóry.

Sportovní činnost – vycházky, sportovní hry na hřišti, výlety.

Didaktické činnosti – rozvoj kolektivismu, jemné motoriky rukou.
hádky, četby, poslech, rébusy, kvízy apod.

Příprava na vyučování – klasická pomoc při psaní domácích úloh.
Všechnálek na interaktivní tabuli.
Hry typu – město, jméno...., Sudoku, Piškvorky.

Dokumentace ŠD

Zápisní lístky vyplněné po obou stranách Přehled výchovně

vzdělávací práce Přehled docházky

Roční plán ŠD ŠVP

Telefonní spojení	škola	417563486
	jídelsna	417563487
	ŠD	731656814
(vedoucí vychovatelka ŠD)		

Osnova poučení žáků o bezpečnosti v ŠD

Neopouštíme místnost a ani jiné prostředí, které nám bylo vyčleněno pro činnost. Činíme tak pouze s vědomím vychovatele.

Neběháme v místnostech, chodbách i při jiném pobytu v uzavřených prostorech. Posloucháme pokyny paní vychovatelky.

Poranění, nevolnost a jiné zdravotní obtíže hlásíme paní vychovatelce. Neubližujeme ostatním dětem a neděláme jim nic, co by se nám nelíbilo. K dospělým osobám se chováme slušně.

Výchovně – vzdělávací program školní družiny

Školní vzdělávací program se opírá o téma: " **Člověk a jeho svět** " a je stanoven pro děti 1. stupně základní školy. V tomto období děti poznávají sebe, rodinu a okolí.

Tematické okruhy

a) Místo, kde žijeme

Seznámení se školním areálem a nejbližším okolím. Seznámení s nejdostupnějšími místy našeho města. Exkurze a besedy lze zajistit v průběhu školního roku do Městské knihovny, Planetária, Botanické zahrady, Hotelové školy, Cukrářství, Keramických závodů a Hasičského záchranného sboru.

V nejbližším okolí lze navštívit Krupské muzeum a štolu sv. Martin.

Své poznatky budou děti rozvíjet ve výtvarných a pracovních činnostech, při rozhovorech a návštěvách výše zmíněných zařízení.

b) Lidé kolem nás

Vedeme děti ke slušnému chování vůči kamarádům i dospělým.

Zaměřujeme se na realitu, ale pracujeme se zážitky dětí v jiných situacích, při zhlédnutí filmů, při poslechu rozhlasového vysílání.

Formou besed a rozhovorů vedeme děti k vytváření vlastního názoru a ke správnému řešení situace. (Oblast s tímto tématem radíme do odpočinkových činností).

c) Lidé a čas

Téma je obsaženo v režimu školní družiny. Děti si uvědomují, která část dne je pevně stanovená (hygienické a stravovací návyky) a kterou část dne můžeme aktivně přetvářet.

d) Rozmanitost přírody

Téma je zařazováno do každé činnosti. Převládá v jarních a letních měsících.

Děti sledují proměny přírody. Návštěva Botanické zahrady, prohlídka fauny a flóry zámeckého parku, návštěva zahradnictví, obory ve Mstišově.

e) Člověk a jeho zdraví

Dítě poznává samo sebe. Vštěpujeme zejména dbání na bezpečnost při všech činnostech.

Upevňujeme správné zásady chování.

Vedeme děti k zodpovědnosti za své zdraví.

Uplatňujeme ve všech činnostech, zejména ale ve sportovních (vycházky, hry na hřišti, bazén).

Dále k tomuto slouží dopravní soutěže, návštěva HZS, beseda s policisty, exkurze.

Činnost školní družiny

Jsou činnosti pravidelné, dané týdenní skladbou, v časovém rozsahu 11.40 - 16.30. Střídáme činnosti estetické (výtvarné, pracovní), rukodělné (práce se dřevem, vyšívání, keramická hlína).

Činnosti rozumové – hry se slovy, hádanky, hlavolamy, didaktické hry, soutěžní hry Bingo, A-Z kvíz, Milionář, apod.

Činnosti sportovní a hudební – zpěv, cvičení s hudbou, jóga, honičky, běžecké hry, závodivé a štafetové hry v přírodě (běh s překážkami, hod na cíl, apod).

Činnosti odpočinkové – jsou důležitou součástí. Zařazujeme je po obědě, po náročném výchovném či vzdělávacím procesu (relaxace na koberci, jóga, předčítání, dramatizace, poslech, sledování Tv, DVD, komunikativní hry).

Příležitostné činnosti – jsou náhodné, spojeny s významnými dny, akcemi, přáním dětí a rodičů (besídky, slavnosti, výlety).

Příprava na vyučování – na základě požádání zákonných zástupců lze s dětmi vypracovat domácí úkoly. Zařazujeme didaktické hry, křížovky, hlavolamy – lodě, město, Kris - kros, apod.

Požadavky pedagogiky volného času

Při práci ve školní družině zohledňujeme některé požadavky pedagogiky volného času.

Požadavek pedagogického ovlivňování – při činnostech děti neovlivňujeme (vedeme je rozhovorem, názornou ukázkou).

Požadavek dobrovolnosti – do činností děti nenutíme, necháme je, aby samy zvážily situaci. Děti se většinou zapojí po zdařilých výkonech kamarádů. Nešetříme chválou a kladným hodnocením činností.

Požadavky zájmovosti a zajímavosti – nové poznatky děti využijí ve všech činnostech, tak se o jejich správnosti přesvědčí (beseda v knihovně o jaru, poezie, próza, návštěva zahradnictví, malování obrázků, soutěže znalostí).

Požadavek aktivity – je třeba brát zřetel na slabší a méně schopné děti (individuální).

Požadavek citlivosti a citovosti – do činnosti postupně zapojit všechny děti, nešetřit chválou, nechat hodnotit i děti. Hledáme kladné vlastnosti.

Požadavek seberealizace – chválíme dítě za vykonanou činnost, při nezdaru dítě motivujeme a hledáme klady (zručnost, pozornost, postřeh, sebeobsluha).

Různé kompetence pro děti

Během činností ve školní družině získávají děti i různé kompetence:

- Komunikativní – umění se vyjadřovat (mluvíme celou větou), vhodně formulujeme myšlenky, komunikujeme s dětmi i dospělými. (Zde zařazujeme hry na rozvoj slovní zásoby, besedy, povídání.)
- Řešení problémů – dbáme na to, aby dítě dokončovalo započatou práci, všímalo si chování dětí, zapojujeme děti do řešení vzniklých situací. (Lze rozvíjet formou různých logických her, řešením hlavolamů, modelových situací apod.)
- Trávení volného času – v době dané volné činnosti se dítě učí samo si vyplnit tento prostor (samostatně či s kamarády si zvolí činnost – hrají si, nehádají se, uklízí).
- Sociální a interpersonální – dítě se chová slušně, zodpovídá za své chování, dbá na svou bezpečnost. Umí přijmout pochvalu a trest za prohřešky. Všímá si chování kamarádů, není lhostejný.
- Činnosti a občanské – dáváme dítěti prostor k tomu, aby umělo organizovat, řídit a hodnotit. (Při sportovních činnostech si vymyslí soutěž, při besídkách zabaví ostatní děti, navrhne pracovní činnost atd.).

Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají. Dáváme možnost si vybrat a hodnotíme výkon.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale i respektování osobnosti dítěte. Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný adlouhodobý styk s vrstevníky. Významným prostředím, kde se děti mohou učit, je školní družina.

Zveřejnění vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program bude zveřejněn na webových stránkách školy a na požádání mohou rodiče nahlédnout do písemné verze ŠVP.